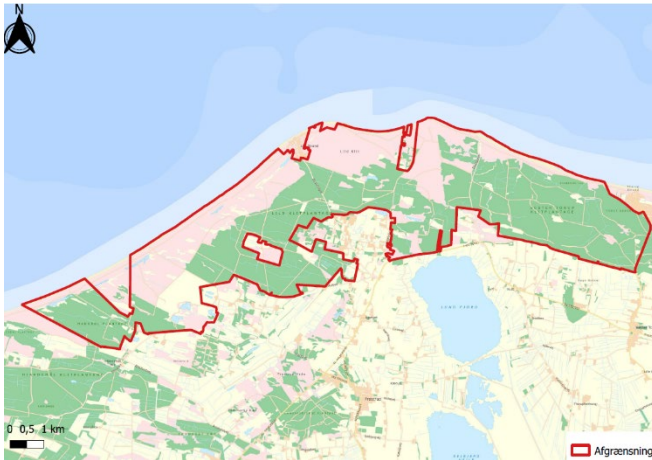

Mulig Naturnationalpark Vester Thorup

Figur 1. Forslag til mulig Naturnationalpark Vester Thorup på 4500 ha.

Natur

Området danner Jyllands skulder og afgrænses af Vigsø Bugt og Jammerbugten mod nord, Lund Fjord og agerlandet mod syd. Fiskerlejerne Lild Strand og Thorup Strand ligger lige op ad området. Landskabet er meget varieret med store flader med hævet stenalderhavbund mod vest, Bulbjergs kalkskrænt, der er 47 m.o.h. helt ud til havet. Jordbunden er hovedsagelig flyvesand. Ved Bulbjerg er prækvarter kalk og i Vester Thorup Klitplantage partier med moræneler og grus.

Terrænet er overalt dannet af sandflugt. Store mængder sand er endog blæst op over Bulbjergformationen og har dannet meget store parabelklitter langt inde i Vester Thorup Klitplantage.

Skoven er oprindelig anlagt ved plantning af bjergfyr med det hovedformål at standse sandflugt. Senere er bl.a. oversøiske træarter indplantet, og disse udgør i dag omkring en tredjedel af nåleskovarealet. Dele af skoven består af ens aldrende nåltræer, mens andre dele er ældre skovfyr med skovbund med hedevegetation.

Skoven drives i dag ved naturnær skovdrift og er under ændring til mere løvskov. En stor del af den oprindelige bjergfyr er ryddet og den oprindelige klithede er genskabt, bl.a. på den lave slette øst for Bulbjerg.

Områdets historie

Lild og Vester Thorup Klitplantager er tilplantet i slutningen af 1800-tallet og begyndelsen af 1900-tallet, og ligger dels på hævet havbund og dels på sandoverføgen moræne.

Beskrivelse af området

Området består af lysåben natur og kystnære klitplantager. Størstedelen af arealerne er næringsfattige. Nåleskovarealet er domineret af bjergfyr (554 ha), skovfyr (499 ha) og sitkagran (634 ha).

	Nuværende anvendelse i ha
Løvskov	261
Nåleskov	2310
Lysåben natur	1784
Våde naturtyper	145
Total	4500
Hegnslængde	65 km

Særlige arter

Bredbægret Ensian, Mosskive, Navle Stjernebold, Olivenbrun Farvetunge, Stilk-Månerude, Hjertelæbe, Korallod, Bakke-Gøgelilje, Baltisk Ensian, Plettet Gøgeurt i hvid variant, Kambregne og Kongebregne. Spinkel Rensdyrlav, småskællet kødpigsvamp, violetrandet ildfugl og sylfirling, Odder, 5-10 arter flagermus og grønspejle.

Der findes arter som odder, flagermus og flere bilag IV-arter.

Helårsgræsning

Området vurderes velegnet til helårsgræsning. Den sårbare grå klit vil dog være et opmærksomhedspunkt. Området er næringsfattigt, har en varieret topografi og relativt store skovbevoksede arealer, hvor der hele året kan findes læ, ly og tørt leje. Der findes endvidere flere søer og vandhuller.

I området findes i dag en væsentlig kronvildtbestand. Der kan fortsat være behov for regulering af bestanden af hensyn til naboer. Ud over kronvildt findes en moderat bestand af dådyr i området. Anvendelse af lave hegn vil gøre det muligt for kron- og dådyr at bevæge sig frit.

Infrastruktur

Tre mindre kommuneveje i retning mod havet deler området op i tre store delområder. Boligområderne i Lild Strand vil være helt omkranset af den mulige naturnationalpark og til- og frakørselsvejen vil således gå igennem parken.

Desuden er der Bulbjergvej, som er offentlig og går ca. 10 km. øst/vest i Vester Thorup Klitplantage.

Naturlig hydrologi

Størstedelen af området afvandes mod nord til hovedoplandet Skagerrak og en mindre del til hovedoplandet Limfjorden. Næsten al vand løber ud i temporære søer bag havklitten og siver herfra til havet. Terrænet i Madsbøl og Lild- områderne er forholdsvis fladt og har grundvandsspejl ret tæt på terræn. Mange af søerne i klitterne er temporære, og vandstanden kan typisk svinge 0,2-0,5 m over året. I hele området findes ca. 80 km grøfter. Der skal tages en række nabohensyn (herunder sommerhusområder), men udvalgte grøfter vil kunne lukkes.

Friluftsliv

Bulbjerg er et meget besøgt område. Den 47 meter høje knude af kalksten og de omkringliggende klitter er velbesøgte. Desuden tiltrækker Thorup Strand et meget stort antal besøgende. Der er faciliteter i form af hundeskov, overnatningspladser, fri teltning, udsigtstårn og rasteplasser, borde/bænke, naturlegeplads og en række sheltere. Vester Thorup har været grundlaget for store internationale orienteringsløb.

Andre områder, som f.eks. Madsbøl og Lild Klitplantager er meget mindre benyttet.

Den nationale cykelrute N1 Vestkyststiens cykelrute forløb, et tilsvarende vandrerute forløb og ridestierne neden for skrænterne medfører et moderat antal besøgende, ligesom badestranden tiltrækker offentligheden. Der er store jagtmæssige interesser tilknyttet området.

I umiddelbar tilknytning til den mulige naturnationalpark findes der statsejede arealer ved

Svinkløv klitplantage, hvor udførsel af friluftaktiviteter samt udbygning af friluftsfaciliteter også kan finde sted.

Arrondering og ejendomsstruktur

Der er tale om et stort sammenhængende areal på ca. 4.500 ha., som består af statslige skov- og naturarealer. Et opmærksomhedspunkt er, at der ligger en større privat ejendom inde midt i områdets vestlige del, og at området helt mod vest omgiver et større privatejet areal.

Særlige forhold

Området ligger i to kommuner, den vestlige del i Thisted Kommune, den østlige del i Jammerbugt Kommune. Der er aktuelt forslag fra en lokal borgergruppe om at udvide Nationalpark Thy med et område mellem Hanstholm og Bulbjerg med et samlet areal på små 6.200 ha, hvoraf staten ejer knap 5.000 ha. Der er delvis tale om de samme arealer, som indgår i nærværende beskrivelse af en naturnationalpark i området.

Eksisterende beskyttelse

Godt halvdelen af området er omfattet af Natura 2000 habitatbeskyttelsesområde N16 og N44, hvor udpegningsgrundlaget bl.a. omfatter hvid klit, grå/grøn klit, klithede, havtornklit, grårisklit, klitlavning, lobelie sø, brunvandet sø og hængesæk. I forbindelse med projektbeskrivelse og udarbejdelse af forvaltningsplan skal der ses nærmere på forholdet til Natura 2000 målene.

Desuden indgår delområder i arealfredninger, heriblandt Nissekær, Hjørdemål Klit, Lild Klit, Lild Strandkær, Harkens Bakke og Valbjerg, og mange arealer er beskyttet efter §3 i Naturbeskyttelsesloven. Klitterne og dele af klitheden er omfattet af klitfredningslinjen

Kulturarv

Store dele af området var dækket af hav i oldtiden, og der findes derfor ingen egentlige fortidsminder i skovene i Madsbøl og Lild Klitplantager. I Vester Thorup Klitplantage, hvor der findes en del fredede fortidsminder, bl.a. hustomter og gamle hjulspor. Desuden findes dele tilbage af sandflugtskommissær Thagaards første forsøgsplantninger tilbage fra 1816 – et af i alt 8 forsøg på at dæmpe sandflugten i området ved træplantning.